

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor(ka) práce: Marie Součková

Název práce: Klíčové nálezy hominidů mění pohled na evoluci člověka

Oponent práce: RNDr. Ing. Edvard Ehler, Ph.D.

Cíle práce

Předložená bakalářská práce se zabývá problematikou paleontologie a paleoantropologie. Autorka vybrala čtyři lokality, které jsou známé díky unikátním nálezům pravěkých hominidů, a podrobně je popisuje. Stanoveným cílem práce je právě přehledný popis vybraných lokalit, což bylo splněno.

Obsahové zpracování

Předložená práce má rešeršní charakter, nebo spíše řečeno popisný charakter. Výše zmíněné vybrané lokality, Shanidar, Atapuerca, Denisova jeskyně a Olduvai, mají málo společného – respektive styčné body ani autorka nehledá. V práci tak nenajdeme žádné pojítko mezi hlavními kapitolami, žádnou komplexnější rešerši nebo syntézu informací. Jednotlivé lokality jsou popsány dobře, na odpovídající úrovni s přiměřenou odbornou hloubkou. Autorka se však nepouští do hloubky žádných komplikovanějších témat – analýzy starodávné DNA popisuje velmi z dálky, spíše stylem populárně-vědeckým. Další typy výsledků a analýz nezmiňuje (antropologické, izotopové nebo proteomické studie). Úvodní kapitoly, které popisují teoretická a metodologická východiska pro analýzu paleontologických lokalit jsou velmi stručné (2.1 Současný pohled na vývoj člověka; 2.2 Stručný přehled vývoje kamenných nástrojů). V závěru práce opakuje a rekapituluje již řečené, kapitoly Diskuze a Závěr jsou v podstatě shodné a po obsahové stránce se neliší.

Bylo by zajímavé u jednotlivých vybraných lokalit uvést jejich přesnou lokalizaci (GPS koordináty).

Formální náležitosti

Práce obsahuje požadovaný počet znaků dle OPAD 38/2020. Shoda s jinými dokumenty je 2% a tedy minimální.

Formální úprava práce je značně kolísající.

V textu je citováno přes 40 literárních zdrojů, práce s nimi však není úplně ideální. První je způsob citace v textu, kdy autorka používá číselné kódy pořadí zdrojů, ale celou bibliografickou citaci uvádí vždy na stránce použití v zápatí stránky, plus navíc v seznamu zdrojů na konci práce. S takovým systémem jsem se snad v přírodních vědách ještě nesetkal. Seznam zdrojů na konci práce je řazen podle výskytu v textu práce (ne abecedně), ale chybí zde ta pořadová čísla, takže zpětně v textu záznamy v podstatě nejdou vyhledat (bez procházení celé práce znovu). V seznamu literatury jsou smíchány vědecké recenzované zdroje s různými internetovými stránkami. Citační styl také kolísá, zdroje pro obrázky jsou formátovány jinak a opět nejednotně.

Latinsky psaný název čeledi nutno psát s velkým písmenem na začátku (*Hominidae*). Názvy kamenných industrií, zejména pokud jsou používány jako přídatná jména, nutno psát s malým písmenem (oldovanská, levalloiská, acheuléanská, ale také oldovan, levallois, acheuléen). Počeštěné názvy rodů se píšou s malým písmenem – gorila, člověk, australopiték. Neuniformní je sazba rozsahů (4-5, 4–5, 4 – 5).

Doplňující komentář

Práce na zajímavé téma, která má určité „mouchy“ naznačené výše. Dílčí popis lokalit je proveden pečlivě, ale chybí zastřešující, jednotící prvek, který by jednotlivé kapitoly propojil do funkční rešerše. To je vidět i na závěru práce, který vlastně žádný není. Každopádně práce svým rozsahem a odbornou hloubkou odpovídá požadavkům na bakalářskou práci na naší fakultě, proto ji mohu bez obav doporučit k obhajobě.

Otázky doporučené pro zodpovězení při obhajobě

1. Zmiňujete problémy s datováním vzorků (např. v Denisově jeskyni) pomocí tafonomických analýz. Byly vzorky datovány pomocí radiokarbonové analýzy (C14)? To by mělo problémy s porušením vrstev řešit, ne?
2. Na straně 37 píšete: „...společný předek neandrtálců a denisovanů se oddělil od linie vedoucí k anatomicky modernímu člověku a měl po nějakou dobu společný vývoj“. S kým měl společný vývoj? Můžete ve světle tohoto tvrzení také osvětlit výskyt denisovanských alel v genomu moderního člověka?

Navrhované hodnocení

Předloženou práci doporučuji k obhajobě.

V Praze, dne 14/5/2024

RNDr. Ing. Edvard Ehler, Ph.D.